

S.O.S.
DIEREN
IN NOOD

S.O.S. Dieren in nood

- Alpenwatersalamander
- Honingbij
- Reiger
- Egel
- Kerkuil
- Lieveheersbeestje
- Oranjetipje
- Vos

Wist je dat

- de mannetjes van de alpenwatersalamander een 'paarkleed' krijgen als het tijd is om kleintjes te maken? Zijn buik wordt dan diep oranje, zijn rug helblauw en zijn rugkam zwart en geel gevlekt. Wanneer de paartijd voorbij is worden de kleuren doffer
- dat salamanders een winterslaap houden? Die begint in de vroege herfst. Vanaf de eerst zachte lentedocht worden ze weer wakker
- dat je een salamander beter niet aanraakt? Ze hebben een heel tere huid die makkelijk scheurt
- dat de 'alpenwatersalamander' zijn naam kreeg omdat hij voor het eerst werd gezien in een alpendorp in Oostenrijk?
- dat deze salamander in het wild meer dan 20 jaar oud kan worden?

ALPENWATERSALAMANDER

Hey, psssst!

Heb je een minuutje tijd voor me?

Ik wil je wat vragen. Het is nogal dringend.

Ik weet niet of je de buurt hier goed kent. Ik in ieder geval niet. Ik ben hier nooit eerder geweest.

Ik herken hier niets, geen struik, geen boom, geen grassprietje.

Ik vroeg me af of jij weet of er hier in de buurt water is.

Hoeft niet veel te zijn, hoor. Ik ben niet kieskeurig. Een diepe plas met regenwater is al genoeg. Of een kleine poel kan ook. Een vijvertje zou natuurlijk zalig zijn. Als er maar niet te veel stroming is en er geen vis in zit. Want vissen moet ik niet. Elke vis is mijn vijand, hoor je me, mijn vijand! Als ik nog maar aan vissen denk, dan aaaaaaargh.... word ik gek! Niet aan vissen denken, salamander, en ook niet aan de zoute zee, want ook die haaaaàà ik. Aaaaaaargh!

Maar goed, waar was ik gebleven? Een watertje. Een klein stilstaand watertje. Het liefst waar veel schaduw is, want mijn vel kan niet goed tegen de zon. Een watertje met kevers, vliegen, slakken, libellen, rupsen in de buurt. Lekker! Zoals de plas waar ik geboren ben, o, hoe mis ik die plas waar ik als jong salamandertje urenlang op de bodem in de zachte modder lag.

Twee jaar geleden ben ik er weggegaan. Niet voor het avontuur hoor, o nee.

Er was ineens die drang vanbinnen. Die krijgen wij salamanders allemaal. Dan MOETEN we weg. Weg van onze geboortepas, de droge, wijde wereld in. Heel veel meegemaakt hoor, in die twee lange jaren. Bijna opgegeten door een blauwe reiger. Bijna gespietst op de stekels van een egel. Een gevecht op leven en dood met een enorme bruine rat. Ik heb er nog littekens van, maar ik lééf. Ik ben groot geworden.

En zoals ik lang geleden uit het water ben vertrokken, zo wil ik er weer naartoe. Het is weer die drang, he. Ik voel het in mijn buik. Ik MOET het water weer in. En daar heel stil liggen op de bodem, wachtend op een vrouwtje. Als er eentje passeert, dan krom ik mijn rug zodat ze mijn mooie kam met gele en zwarte spikkels kan zien. Of ik ga op mijn achterste poten staan en toon haar mijn oranje buik. Onweerstaanbaar vindt ze me. Ik besnuffel haar. Ik sla heel snel met mijn staart. Ik krul mijn lijf helemaal op, ik kan met mijn snuit tot bij mijn staart, zie hoe lenig ik ben.

En dan, dan ooooooo! Wat een mooie salamandertjes zullen daarvan komen.

Ik verlang zo naar de spelletjes die we samen zullen spelen, ik kan haast niet wachten. Ik heb er genoeg van om door het zand en het gras te ploeteren. Genoeg van de levensgevaarlijke autowegen die ik moet oversteken. Al dagen loop ik rond. Kilometers heb ik afgelegd. Geen plasje te vinden. Water, lekker fris modderwater wil ik.

Kan je me helpen? Een beloning kan ik je niet geven. Ik bezit niets. Maar doe het voor mij. En voor het vrouwtje dat, ergens in het water, op me wacht. Ik weet dat je me kan helpen. Je bent zoveel groter, zoveel sneller dan ik. Toe dan, alsjeblieft?!

Wist je dat?

- dat bijen al 2500 jaar door de mens worden gehouden? En dat de Egyptenaren daarmee begonnen zijn?
- een bij sterft als ze gestoken heeft? De angel scheurt los en de bij gaat dood aan deze wonde. Alleen de koningin sterft niet wanneer ze steekt.
- een mannetjesbij ook wel 'dar' wordt genoemd?
- dat een koninginbij wel 2000 eitjes per dag legt?
- dat de vleugels van een gewone werkbij na 800 km vliegen versleten zijn?
- er, naast honingbijen, ook wilde bijen bestaan? En dat de meeste wilde bijen solitaire bijen zijn? Solitaire bijen doen alles alleen, maar ze werken niet zo hard omdat al het verzamelde stuifmeel en de nectar voor eigen gebruik is. Ook zorgt de solitaire bij voor veel meer bestuiving dan de honingbij. Dat is heel belangrijk, want zonder bestuiving: geen nieuwe bloemen, geen fruit.

HONINGBIJ

O nee o nee o ramp. Nu heb je mijn schuilplaats ontdekt. Wil je alsjeblief tegen niemand zeggen dat ik hier ben? Beloofd? Ik wil niet dat ze me vinden, de andere bijen. Dan moet ik weer aan het werk. Werken, werken, werken.

Mijn hele leven heb ik niks anders gedaan. Onmiddellijk na mijn geboorte, toen ik als piepjong bijtje uit de cel tevoorschijn kroop, begon het al. Ik kreeg een werkschema. Patat. De eerste drie weken mocht ik het nest niet uit. Ik moest het huishouden doen. De cellen poetsen waar de larven groeien, de larven verzorgen en eten geven, nieuwe raatcellen maken, het nest ventileren, scheurtjes dichtmaken enzovoort. Van de vroege ochtend tot de zon onder ging was ik daarmee bezig.

Na een week mocht ik af en toe bij de ingang van ons nest gaan kijken hoe mijn oudere zussen in- en uitvlogen. En kijken of er geen vijanden naar binnen glippen. Zoals de graafwesp, die ligt altijd op de loer. Als die je steekt, dan raak je verlamd. Heb ik als eens gezien. Af-schu-we-lijk. Bijen van een ander nest, die moeten we ook niet. Bij ons is het al vol genoeg. Vorige zomer waren we met 80.000. In één nest. Kan je je dat voorstellen?

Ondertussen leerde ik de bijendansen. Heel ingewikkeld hoor. Maar je moet ze leren, anders gaan de andere bijen roddelen. Dat je lui bent en zo. Dus, met zo'n dans zeg je iets aan de andere

bijen. Bijvoorbeeld waar zich de lekkere hapjes bevinden. Een veld vol paardenbloemen. Een appelboomgaard. Een braambessenstruik – om het even wat, als er maar veel nectar te vinden is. Met een rondedans zeg je dat al dat lekkers zich vlakbij bevindt. Met de kwispeldans maak je duidelijk dat je een beetje verder moet vliegen.

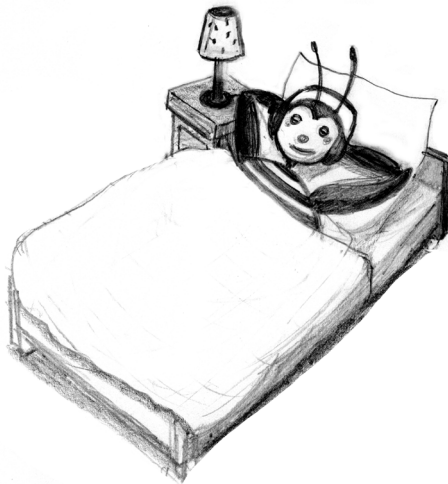

Vliegen doe ik al van toen ik drie weken oud was. Toen ik kreeg ik een ander werkschema. Lap. Binnenblijven was er niet meer bij. Ik moest naar buiten om eten te zoeken. En daarvoor moet soms heel ver vliegen. Weet je hoeveel kilometers ik afleg op een zomerdag? 250, alsjeblief. Aantal bloemen die ik op zo'n dag bezoek? 1000, nog eens alsjeblief. Geen weekendrust, geen medailles, geen bedankjes. Awel merci. Ok, in de winter is het wat kalmer. Dat is waar. Wanneer het minder dan 10 graden Celsius is, mogen we binnen blijven. Maar met die warme winters van tegenwoordig, zijn die rustige dagen zeldzaam geworden. Pfff.

Ik was liever een koningin geweest. Die hoeft bijna niets te doen. Eén keer vliegt ze het nest uit, om als bruid met zoveel mogelijke mannetjesbijen te paren. En dan terug naar het nest om eieren te leggen. Al het andere werk doen wij, want naar haar kinderen kijkt zo'n koningin natuurlijk niet om.

Het doet goed om hierover eens te praten. Want daar is nooit tijd voor. Weet je, ik ben zo moe. Door het zware werk en al dat vliegen zijn mijn vleugels versleten. Ik ben trager geworden. Ik ben bang dat ik op een goeie dag mijn nest niet meer haal. Dan sterf ik van de honger. Of word ik opgegeten door een vogel.

Een rustige oude dag, dat zou ik willen. In een hotelletje voor oude bijen. Maar niemand is ooit op dit idee gekomen. Wil je me helpen?

Wist je dat

- een reiger gemiddeld 25 jaar oud wordt?
- men in de 16de eeuw reigers als feestmaal bereidde?
- dat een wijfjesreiger gemiddeld 4 eieren uitbroedt?
- Dat de broedtijd 24 dagen duurt?
- dat de jongen ongeveer na 50 dagen klaar zijn om uit te vliegen?
- dat een reiger er niet van houdt om zijn snavel dieper dan 10 cm in het water te steken?

REIGER

Ik heb maar een paar minuten om je mijn verhaal te doen. Daarna moet ik ophangen. Luister dus goed. Ik zit in de bak. In het gevang, ja. Gisteravond hebben ze me opgepakt. Bij de vijver, ergens in een tuin in het centrum van de stad. Ik stond er met m'n bek vol goudvis. Op heterdaad betrapt.

Ja, kijk, ik kan er niets aan doen. Als er één gerecht is waaraan ik niet kan weerstaan, dan is het goudvis. Rood en rauw. Slok in één hap naar binnen. Ik had die vijver al lang in het snot. En nu denk je zeker: wat doet een blauwe reiger in de stad? Wel, ik zal het je zeggen. Hier, op het platteland, is het water vuil. Ronduit smerig. Alle vissen smaken ernaar. En ook de kikkers. Zelfs de slakken en de wormen smaken anders dan vroeger. Ik proef vieze modder en zeep. Alles smaakt naar... rotzooi.

Ik hoorde via mijn neef dat er in de stad van alles te vinden is. Zelf staat hij al jaren elke dag naast het frietkraam. Die hoeft geen vis meer hoor. Alleen friet. Vijf kilo bijgekomen, wat wil je. Voor een reiger is dat erover. Hij geraakt nauwelijks nog van de grond, die neef. Maar goed, met die frieten had ik het snel gehad. En toen zag ik die vijver, verscholen in het groen. Het stikte er van de goudvissen. Dus ik wacht. Urenlang. Geduld is mijn grootste

talent. Daarvoor heb ik ooit een gouden medaille gekregen. Doodstil sta ik en dan, tataaaa, sla ik toe. Ik had er al zo'n stuk of drie achterover geslagen toen ineens iemand op mijn schouder tikte. Ik draai me om. Overal zaklampen. Ik was compleet omsingeld.

Die stadsflickens zijn geen mietjes. Met z'n vieren zijn ze bovenop me gesprongen. Ze sloegen me in de boeien; mijn poten doen er nog zeer van. Ze namen me mee naar het bureau voor een verhoor. Of die goudvissen van mij waren? Ik zeg: 'Vissen zijn toch van niemand. Dus van iedereen. Dus ook van mij.' Ze konden er niet mee lachen. 'We weten je nest wel te vinden', dreigden ze. 'Reigereieren, mijn lievelingsgerecht!'

Ik dacht aan mijn vrouwtje die zat te broeden. Onze kinderen zijn gepland voor volgende week. Ik werd bang, maar liet dat niet merken. 'Ik ben een bedreigde diersoort! Riep ik. 'Zou je niet zeggen met al die van jouw soort die tegenwoordig met hun bek in onze vijvers zitten', klonk het. 'Maar ik ben beschermd!' piepte ik nog. 'Jullie krijgen straf als jullie me vangen en opsluiten!'

Het hielp allemaal niet. Ze willen me niet laten gaan. Ik zit in een cel. En luister goed nu: het slot kan je openmaken met een code. Een code van vijf cijfers, in de juiste volgorde. Er is een manier om die cijfers te vinden. Ik weet dat je me zal helpen. Je zal instructies ontvangen. We houden contact!

Wist je dat

- regenwormen het favoriete voedsel van de egel zijn?
- de tanden van oudere egels kapot gaan door het zand en steentjes die aan de regenwormen kleven?
- egels doodziek worden van melk? Als je ze wil voederen, geef ze dan een ei, een schaalkje muesli of een stuk fruit. Ook droge hondenbrokjes vinden ze lekker. Maar geef ze niet te veel: egels zijn zo gulzig dat ze alles opeten wat voor hun neus wordt gezet.
- een egel een worm kan horen en ruiken tot 3 cm onder de grond?
- er jaarlijks honderdduizenden egels eindigen als een tapijtje op de weg? Zie je een egel op het wegdek, breng hem dan veilig naar de overkant

EGEL

'Brrrr ik heb het zo koud, zo verschrikkelijk koud. De stekels op mijn rug kunnen me niet verwarmen, de ijzige wind waait er dwars doorheen. Alle andere egels hebben hun bedje voor de winterslaap al gemaakt. Ik niet. Geen tijd gehad. Het is allemaal de schuld van...

Kijk het zit zo. Ik ben verliefd. Zo verliefd als een egel nog nooit is geweest. Tot over mijn stekels. Niet normaal.

Toen ik haar voor het eerst zag, op een mooie lentedag vol romantiek – het lijkt nu zo lang geleden - was ik meteen verkocht. De hele zomer lang probeerde ik haar hart te veroveren. Ik bracht haar spinnetjes, oorwormen, ik viste zelfs een groene kikker uit de sloot om haar voor mij te winnen. Ik schreef gedichten, floot zoete deuntjes in haar spitse oren... de hele zomer lang dacht ik alleen maar aan haar. Ik was verliefd, ik was gelukkig, ik dacht dat dit voor eeuwig zou duren. Ik vergat alles, ik vergat te eten. Geen vette wormen, geen kevertjes met hun heerlijk krokante schildjes konden me nog bekoren.

Nu ben ik mager als een lat en staat de winter voor de deur. Gisteren scheen de zon nog zo warm op het gras. Ik stoeide door de dorre bladeren, ik dacht alleen maar aan haar, maar vannacht stak de wind op en nu zijn alle bladeren weg! De wolken hangen laag over het gras, dat wit is van de rijm. Te laat om mijn bed

voor de winterslaap te maken. Ik ben stom geweest. Ik had moeten luisteren. 'Pas op, de winter komt plots', zeiden de anderen. 'Maak op tijd je bed, dan heb je geen zorgen meer'. De grond is nu te hard. De wormen steken hun kopje niet meer uit, de kevers liggen ook al lang onder de wol.

En mijn liefste is spoorloos. Gisteren zag ik haar nog scharrelen in de tuin van de burens. Ik dacht: ik vertel het haar later wel, hoe graag ik haar zie. Morgen misschien al. Of overmorgen. Eerst een brief schrijven, dacht ik. Een onweerstaanbare liefdesbrief waar ze helemaal in zwijm van zou vallen. Ik schreef de brief en verstopte hem op een plekje waar ze vaak langskwam. Maar blijkbaar heb

ik de brief te goed verstoppt; ze heeft hem nooit gevonden. En zelf weet ik het ook niet meer nu de wereld er zonder bladeren ineens anders uitziet. Aiaiai! O wee! O mij!

Zij heeft gewacht op mij. Dat weet ik zeker. Maar het werd eerder koud dan ik kon geloven. Zij was misschien het wachten moe en heeft dan maar haar bedje gespreid, en daar ligt ze nu te knorren. Zonder mij.

Als ik haar niet vindt, dan sterf ik van de kou. Ik wil, ik moet met haar de winter doorbrengen. Samen onze winterslaap doen, met onze zachten buiken tegen elkaar.

Alleen: ik weet ook haar naam niet meer. Gewoon vergeten. Zo stomverliefd ben ik. Haar naam staat in de brief. En ook alle lievelingsnaampjes die ik voor haar verzon.

Kan je me niet helpen om mijn brief te vinden? Dan weet ik haar naam weer. Dan kan ik haar roepen. Ze kan niet ver weg zijn.

Haar slaap is nog niet zo diep. Ze zal zeker antwoorden. En dan ik zal haar terugvinden, mijn lief, mijn schat, mijn alles.

Wist je dat

- de kerkuil zijn naam kreeg omdat hij vroeger vaak woonde in oude gebouwen, zoals kerken?
- dat er af en toe een kerkuil woont in de schuur van De Helix?
- dat hij soms ook 'de vogel van de duisternis' of 'spookuil' wordt genoemd? En dat de mensen vroeger dachten dat hij kindjes uit hun bed roofde? En dat hij een symbool is van zowel de dood als van wijsheid?
- dat uilen speciale veren hebben en daardoor kunnen vliegen zonder ook maar één geluid te maken?
- dat uilen de botjes en veren van hun prooi niet verteren? En dat ze die dan uitbraken in de vorm van een braakbal?

KERKUIJL

Ai... aauw... Aiaiaiaiaiai!... Mijn nek. Ik kan mijn nek niet meer draaien. Compleet geblokkeerd. Wat een ellende. Normaal gezien kan ik mijn kop bijna helemaal ronddraaien. 180 graden, zonder te stoeven. Zowel naar links als naar rechts. Nee, probeer het maar niet. Kunnen ze je zo met de ambulance afvoeren. Ik zou het je willen bewijzen, wacht ik probeer het nog eens... misschien gaat het nu al iets beter. AAAAAAAAAAAAA! Nee, vergeet het. Ik kan nu alleen maar recht voor me uit kijken. Ik hoor overal geritsel, spannend denk ik dan, ik wil kijken, maar het kan niet.

Hoe dat zo komt? Wel, ik ben de jongste van het uilennest. Mijn broers en zusters zijn al weg. Niet leuk. Ik wilde hen zo snel mogelijk achterna, dus ik oefende. Draaien. Links, rechts, links, rechts. Non-stop. 'Stop ermee, uilskuiken!', waarschuwde mijn moeder. 'Straks valt je kop eraf, wild kind!'

Maar ik kon er niet genoeg van krijgen. Dat draaien is zo leuk. In mijn kop zat een liedje, zo'n rap, weet je wel, en ik draaide mee op het ritme. Dan begint de hele wereld te draaien, en dat is zo... oeoeeoeeoeeoee... zo'n gevoel, weet je wel, alsof alles betoverd is!

En deze morgen ging het fout. Ik denk dat het gebeurde toen ik op mijn kop wilde staan en tegelijk draaien. Weet je, zoals die coole gasten dat soms doen op straat, op die luide muziek. Ongevoelbaar, hoe die dat doen! Ineens hoorde ik 'krak', en toen kon ik niks meer. Geblokkeerd. Ik zit hier al de hele dag tegen een muur aan te kijken. Op mijn kop. Ik zie alles omgekeerd. De wereld op z'n kop. Heel verwarrend.

Mijn pa zegt dat ik me stil moet houden. Dat het dan wel vanzelf over gaat. Ja halloooo meneer de uil! Stilzitten?! Ben ik erg slecht in. Kijk, alle jonge uilen die nog moeten uitvliegen, zitten op de

rand van het nest met hun kop te draaien. Om te oefenen. Om afstanden te leren inschatten. De afstand bijvoorbeeld van de tak waarop je zit tot de lekkere muis verderop in het veld. Als je dat kan, dan word je de beste jager. Geen muis die je dan nog kan ontsnappen.

En er is nog iets. Ik zeg het niet graag, want het is mijn eigen schuld, maar het doet ook zo'n pijn.... Hoe stil ik me ook houd, ik voel de pijn steken, daar, op de plek waar ik 'krak' hoorde. Ik wou dat er een medicijn bestond. Een zalfje of een pilletje. Of een kruid. Denk je dat dit bestaat?

Zou je me kunnen helpen en op zoek gaan naar iets dat me kan genezen en de pijn in mijn nek wegneemt? Als beloning krijg je de eerste muis die ik vang, deal?

Wist je dat

- er heel veel soorten lieveheersbeestjes bestaan, in verschillende kleuren (rood, geel, oranje, zwart...) en met een verschillend aantal stippen (van 0 tot 22)?
- in België alle inheemse lieveheersbeestjes beschermd zijn? Dit betekent dat het verboden is om ze te doden, te vangen, te verstoren, hun eitjes te verzamelen, beschadigen of vernietigen
- lieveheersbeestjes voor de meeste dieren heel vies smaken?
- als een lieveheersbeestje 'gepest' wordt, bijvoorbeeld als je het in je zweterige handpalm sluit of er zachtjes op drukt, dat het dan een gele, stinkende en bittere vloeistof verspreidt?
- het lieveheersbeestje heel veel andere namen heeft? Zoals stippelbeestje, pieternellebeestje, hemelbeestje, engelbeestje, lieveheerspaardje, lievehereminnetje, mariabeestje en ... gelukskever want lieveheersbeestjes worden gezien als de voorbode van geluk.

LIEVE HEERS BEESTJE

Snik... Sorry dat ik – snik – zo zit te huilen. Snik. Sorry. Sorry. Het is niet dat ik dikwijls huil, maar vandaag is zo'n dag, weet je, zo'n dag dat alles tegen zit. Ik word gepest. En weet je waarom? Omdat ik geen stippen heb. Alleen maar daarom. 'Kale kever!', roepen ze naar mij, de andere lieveheersbeestjes die wél stippen hebben.

Daarnet nog. Passeert er zo eentje met – ocharme – twee piep-kleine stipjes, ik kon ze haast niet zien, en hij roept: 'ga terug naar je land, gehandicapte kakkerlak! Kakkerlak?! 'Al wat ge zegt zijt ge zelf!', wilde ik nog terugroepen, maar ik durfde niet. Ik heb het alleen maar gefluisterd. Niemand heeft het gehoord.

Kan ik het helpen dat ik ergens anders vandaan kom? Ik weet niet eens precies van waar. Het enige dat ik weet is dat ik op een dag stomweg in iemands reiskoffer ben gevlogen. Ik was nog heel jong. Het was, geloof ik, één van mijn eerste vliegtochtjes. Voor ik het goed en wel besepte was de koffer dicht en zat ik als een rat in de val. Uren, misschien wel dagen heb ik daar in het pikkedonker tussen de vuile T-shirts en de onderbroeken gezeten. En niets te eten!

Toen de koffer weer openging, was ik hier. In een ander land.

Waar iedereen stippen heeft. Twee, drie, vier, elf, tweeëntwintig stippen, maakt allemaal niets uit, maar o wee als je er geen hebt. Als je schild gewoon rood is, zoals bij mij, zoals bij iedereen in het land waar ik vandaan kom, dan word je constant bekeken. Zit ik rustig in een boom aan een bladluis te slurpen, dan staan ze ineens voor me. Ze staren en fluisteren. Soms schelden ze, maar meestal gaan ze gewoon weg.

Ze zullen me wel gewoon worden, dacht ik in het begin. Maar het is alleen maar erger geworden. Ik begon me op den duur te schamen voor mijn stippenloosheid. Dus liet ik me bij een mestkever een tattoo zetten. Twee stippen per schild. Heeft me heel veel

bladluizen gekost. Meer kon ik niet betalen. Pure afzetterij was het. Bij de eerste regenbui begonnen mijn stippen uit te lopen. Zat ik in een plas zwarte inkt. Nog nooit zo beschaamd geweest. Me nog nooit zo alleen gevoeld.

Ik zou het liefst in een doosje willen kruipen, waar niemand me kan zien. Waar ze me met rust laten. Waar ik me veilig voel. Zou jij zo'n doosje willen maken? Alsjeblief? Het hoeft niet groot te zijn. Het is alleen voor mezelf. Misschien ga ik me dan beter voelen in mijn vel, en misschien, wanneer ik weer uit het doosje tevoorschijn kom, zullen de anderen me anders bekijken. Misschien. Het enige wat ik kan doen is hopen. En, o ja, zou je tegen alle lieveheersbeestjes met stippen willen zeggen dat ik echt niet zo raar ben als ze denken? Naar jou zullen ze misschien luisteren. Wil je dat doen?

Wist je dat

- bij de oranjetipjes alleen het mannetje oranje tippen heeft aan de uiteinden van zijn vleugels? Vrouwjes hebben die niet en lijken daarom op de witjes, waarvan ze familie zijn
- oranjetipjes avontuurlijke vlinders zijn? Ze verplaatsen zich vaak en veel, en keren zelden terug naar het gebied waar ze als vlinder uit de cocon kropen
- vlinders – dus ook oranjetipjes – hoogstens 3 weken leven? In die korte periode paren ze één keer. Na de paring legt het vrouwtje haar eitjes, waarna ze sterft
- het mannetje tijdens de paringstijd alles achtervolgt wat wit is? Draag je iets wits, of zwaai je met een wit blad papier op een plek waar er veel witjes zijn, dan is de kans groot dat het mannetje enthousiast om je heen blijft fladderen
- vlinders het symbool zijn voor vrijheid en verandering? En dat het geluk brengt als je een witte vlinder ziet?

ORANJE TIPJE

Straks word ik geboren. Als vlinder. Nu ben ik nog een rups, maar ik weet dat het niet lang meer zal duren. Ik voel dat de cocon waarin ik zit, langzaam openscheurt. Ik kan al ruiken hoe het ruikt, daar buiten. Door een scheurtje zie ik vaag hoe het eruit ziet. Het is allemaal zo groot. Zo veel. Zo... ingewikkeld.

Ik weet niet of ik wel wil geboren worden. Ik durf het bijna niet te zeggen, maar ik zou het liefst hier willen blijven. In mijn coconnetje. Hier is het warm en donker. Hier ken ik alles. Niet dat ik bang ben, maar... Ok, ik geef het toe: ik ben bang.

Ik hou niet zo van avontuur. Stel je voor dat ik niet kan vliegen. En waar zal ik terechtkomen? Wie zal ik ontmoeten? Misschien ben ik niet welkom en word ik door iedereen weggejaagd. Stel je voor dat er gevaar is, wat moet ik dan doen? En hoe zit dat dan met eten en zo? En moet ik dan op reis?

Niemand heeft me verteld hoe het eruit ziet, daarbuiten. Mijn vader ken ik niet. Mijn moeder is al een hele tijd dood. Voor zover ik me kan herinneren, ben ik altijd alleen geweest. Ik weet het wel, zo gaat dat bij rupsen die nog vlinders moeten worden. Ook bij de oranjetipjes. Maar ik kan daar niet zo goed tegen.

Ik weet trouwens niet hoe mijn familie eruit ziet. Zal ik ze herkennen? O, er komt een nieuw scheurtje. Wat hoor ik? Wat is al dat lawaai? En het wordt steeds lichter. Waar komt dat licht vandaan? Ik wou dat ik niet groot moest worden. Dat ik wat moediger was.

Weet je wat me minder bang zou maken? Dat ik zeker zou weten dat ik welkom ben. Kan jij iets regelen? Het hoeft geen groot feest te zijn, hoor, doe niet te veel moeite. Gewoon een teken dat de wereld op me wacht. Dat is genoeg. Afgesproken? En kan je dat snel doen? Er komt weer een scheurtje aan... haast je, toe.

Wist je dat

- een groot vossenhol met meerdere ingangen een 'burcht' wordt genoemd?
- er jaarlijks ruim 600 vossen eindigen als tapijtje op het wegdek?
- een mannetje en een wijfje een heel leven bij elkaar blijven?
- vossen vaak met meerdere families samenleven, en dat de welpjes bij alle moeders melk mogen drinken?
- de vos in fabels en verhalen de naam heeft een onbetrouwbare leugenaar te zijn?

VOS

Hij had me bijna te pakken. Die grote man uit de boerderij hier vlakbij. Met een riek stormde hij op, het schuim stond op zijn mond, zo kwaad was hij. Ik deed nochtans niets verkeerd. Ik zat gewoon in zijn kippenhok. Gewoon, naar de kippen te kijken. Mag dat soms niet? Sorry hoor, sorry dat ik besta. (Mompelt) Oeps, er hangt nog een beetje bloed aan mijn mond. Blijft toch lekker, zo'n jong kippetje. Spijtig dat ze zoveel pluimen hebben. (Ik spuug-) Ziezo, pluimpjes weg...

Ja, ok, ik geef het toe. Het was niet alleen kijken. Ik heb er eentje gepakt. Eigenlijk twee. Om eerlijk te zijn: drie. Wat wil je, ik ben een vos. Een vos die honger heeft. Wil je dat ik sterf van de honger? Wil je dat? Nee, he? Er sterven trouwens al genoeg vossen. Gespiest op een riek van een kwaai boer. Vergiftigd. Platgereden op de weg. Doodgeschoten in het jachtseizoen – terwijl dat verboden is, he? Opgejaagd wild ben ik. Maar daar ligt niemand van wakker.

Ik weet niet wat het is, maar ik heb het gevoel dat ze ons niet moeten hebben, de mensen. We hebben een slechte naam. Killers, zeggen ze tegen ons. Superkiller is mijn bijnaam, heb ik gehoord. Maar kan ik er iets aan doen? Als ik een kip zie, dan pak ik ze. Zie

ik er twee, dan pak ik ze allebei, de een na de ander. Ik heb er eens tien naar de hemel geholpen. Op een nacht met een volle maan. Die kippen waren juist in hun eerste slaap. En maar kaken en lopen en proberen over het hek te springen. En ineens was het stil en het hele hok was leeg. Als iets fladdert, dan MOET ik erin in bijten..

Ik kan gewoon niet anders. Zo simpel is het. Dat is mijn natuur. Ik heb dat al heel veel proberen uitleggen, ook aan de kippen, maar het helpt niet: ik ben niet geliefd. Niemand ziet me graag. En toch heb ik mijn goede kanten. Ik ben bijvoorbeeld niet dom. Ik

ben meestal vrolijk en blij, echt waar. Nooit een ochtendhumeur.
Gevoel voor humor. Ik drink graag een pintje, maar nooit te veel.
Wat wil men nog meer?

Wat moet een vos doen om bij de mensen in de smaak te vallen?
Wat kan ik doen om liefde te krijgen? Want ik wil liefde! Veel
liefde, van iedereen! Je veux l'amour! Kan je me een tip geven,
please?

DEPARTEMENT
OMGEVING

www.dehelix.be
Hoogvorst 2
9506 Grimminge

V.U.: Peter Cabus, Secretaris-generaal, Departement Omgeving, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel